

Josep Lluís Trapero, d'heroi efímer al pla per detenir Puigdemont

El major dels Mossos, cara visible de la resposta als atemptats del 17-A, afronta el judici per rebel·lió després de mesos de silenci i reclusió en tasques internes de la policia catalana

El major dels Mossos d'Esquadra, Josep Lluís Trapero, amb Carles Puigdemont | ACN

La declaració de Josep Lluís Trapero el 14 de març de 2019 al Tribunal Suprem va provocar sentiment contraposats en bona part de l'independentisme. L'heroi policial que havia encapçalat la gestió dels atemptats del 17 d'agost, el protagonista de samarretes grogues que es podien veure a les manifestacions independentistes de la tardor del 2017, admetia davant del tribunal de l'1-O que els Mossos tenien un pla per detenir el president Carles Puigdemont i els seus consellers si així ho ordenava el jutge.

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/175497/trapero/revela/mossos/tenien/punt/dispositiu/detenir/govern/puigdemont/27-o>) Trapero, de manera tranquil·la, precisa i ordenada, va deslligar l'actuació dels Mossos de l'acció política del Govern

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/175484/trapero/va/advertir/govern/hauria/problemes/ordre/public/seguretat/1-o>) i, paral·lelament, va desmuntar un mite que ell mai no havia volgut crear.

Trapero és el gran protagonista del judici a l'Audiència Nacional. La Fiscalia l'acusa de rebel·lió, un delictes que xoca amb la sentència del Suprem que va condemnar els líders independentistes a fins a tretze anys de presó per un delictes de sedició. Les acusacions consideren que el major dels Mossos va posar el cos al servei del projecte independentista del Govern per tal d'aconseguir la independència de Catalunya. En la seva declaració al Suprem, Trapero ja va deixar clar que això no

era així i que els Mossos no desobeïrien la llei espanyola ni les ordres judicials. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/175466/trapero/atribueix/forn/irresponsabilitat/gestio/interior/bans/1-o>) Els que el coneixen bé asseguren que Trapero està acostumat a parlar en públic i a treballar sota pressió i tenen clar que la declaració a l'Audiència Nacional anirà bé.

Juntament amb el Govern, el major va ser una de les víctimes de l'aplicació de l'article del 155. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/142749/interior/relega/trapero/oficina>) El govern espanyol el va destituir i en el seu lloc hi va posar el comissari Ferran López, mà dreta de Trapero durant la tardor del 2017 però que, a ulls de l'Estat, no tenia res a veure amb la suposada rebel·lió. El testimoni de López en el judici, previst per principis de febrer i sol·licitat per totes les parts, es preveu determinant perquè anirà en la línia del major a l'hora de desvincular l'actuació política del Govern de la tasca policial dels Mossos. El 155 va relegar Trapero a tasques administratives: de dirigir el cos, a dedicar-se a qüestions burocràtiques i ajudar en projectes contra la ciberdelinqüència.

Des de la seva destitució, ha desaparegut volgutament del mapa. Cap declaració, cap entrevista, cap contacte amb la cúpula del Govern ni amb el món independentista. El silenci i passar desapercebut també formen part de la seva estratègia de defensa. De fet, a finals de 2017 va rebutjar anar de número 3 a la llista de Carles Puigdemont al Parlament. "No cal ni que em truquin", va dir aleshores a l'emissari que li va enviar JxCat. D'aleshores ençà, Trapero només s'ha deixat veure puntualment per declarar a l'Audiència Nacional en la fase d'instrucció, i al Tribunal Suprem, on va comparèixer com a testimoni i va respondre totes les parts acompanyat de la seva advocada, la penalista Olga Tubau.

Protesta per la llibertat dels presos polítics davant la seu del Departament d'Interior Foto: Adrià Costa

Assenyalats després de la gestió del 17-A

"Et nomeno a tu perquè sé que si m'has de detenir ho faràs". La frase s'atribueix a Ramon

Espadeler, el conseller d'Interior que va situar Trapero com a comissari en cap dels Mossos l'any 2013. Quatre anys més tard, l'abril del 2017 i ja amb Puigdemont com a president, es convertiria en major, un càrrec vacant des de 2008. La seva figura va créixer arran de la gestió dels atemptats de Barcelona i Cambrils, que alhora va suposar un reconeixement del cos dels Mossos per part de la ciutadania que mai abans no s'havia produït. Aquest moment àlgid va ser efímer: pocs mesos després començava una de les tardors més intenses dels últims anys i Trapero i els Mossos entraven a la llista negra de l'Estat.

La policia catalana va ser acusada de no haver contribuït a garantir la tasca i la seguretat dels agents de la Guàrdia Civil que el 20 de setembre van detenir 14 persones relacionades amb el referèndum i van escorcollar la seu del departament d'Economia mentre milers de persones protestaven a les portes de l'edifici. També se'ls va assenyalar per la seva "passivitat" davant les càrregues policials per impedir l'1-O.

Reunió de la Junta de Seguretat de Catalunya del 28 de setembre de 2017. Foto: Govern

Tensió amb Interior i amb Pérez de los Cobos

La seva trajectòria al capdavant dels Mossos va ser plàcida i les dificultats van anar creixent a mesura que la popularitat de Trapero també augmentava. Després de la gestió policial i comunicativa dels atemptats, aplaudida àmpliament, sindicats de la Policia Nacional espanyola van criticar l'"aïllament" al qual havien estat sotmesos en la gestió dels atacs. El major també va denunciar la descoordinació entre les forces de seguretat espanyoles i va criticar que els Mossos

no sabessin pràcticament res de l'imam de Ripoll o que no poguessin tenir accés a les dades de l'Europol ni al Centre d'Intel·ligència contra el Terrorisme i el Crim Organitzat (CITCO). A partir d'aquí, es van enterbolir les relacions entre la conselleria i el Ministeri d'Interior.

La mala relació va esclatar quan el govern espanyol va nomenar Diego Pérez de los Cobos, tinent coronel de la Guàrdia Civil, com a coordinador de l'operatiu policial de l'1-O. Trapero ho va entendre com una ingerència i va fer notar la seva disconformitat. En el judici del procés, Pérez de los Cobos va ser molt dur contra el major (<https://www.naciodigital.cat/noticia/174927/cobos/afirma/trapero/va/desatendre/seva/autoritat/abans/1-o>) i va assegurar que la relació va ser "sempre difícil" perquè "no reconeixia" la seva potestat. La incomoditat de Trapero era tanta que en la reunió del 25 de setembre abans de l'1-O es va absentar i va enviar-hi el comissari Ferran López. El testimoni de Pérez de los Cobos, que ja va ser controvertit al Suprem, també es preveu clau en el judici contra la cúpula dels Mossos.

De Singuerlín a la caserna

Fill de taxista, Trapero va créixer al barri de Singuerlín de Santa Coloma de Gramenet i va treballar més de vint anys als Mossos abans d'arribar al càrrec de major. A la seva presa de possessió va reforçar el caràcter vocacional de ser policia tot insistint que és "més que una professió". "Som Mossos i fem de Mossos. No treballem de Mossos", va dir. En els mesos en què va ser comandant, la policia catalana va tenir com a principal objectiu convertir el cos en un referent policial ben valorat i modèlic, cosa que volia dir trencar amb la visió repressiva i conservadora que una part de la ciutadania podia tenir del cos.

Va formar-se amb aquest objectiu a l'Escola de Policia de Catalunya, on va ingressar el 1989. Un any després va començar com a agent i el 2006 va sumar-hi una llicenciatura en Dret. Entre les seves especialitats, destaca el coneixement de la criminalitat informàtica, el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme. A més, l'any 2012 va ampliar la seva formació a l'acadèmia de l'FBI. De Girona, a Vielha, i des d'aquí al Centre Penitenciari de Quatre Camins, Blanes i Figueres. Finalment va tornar a l'àrea metropolitana.

Sigui com sigui, aquesta trajectòria policial per a molts exemplar que el va convertir en major i heroi efímer de l'independentisme ja queda lluny i l'únic objectiu de Trapero ara és defensar-se en un procediment on mai va pensar que hi hauria d'assistir com a principal acusat.